

TÜRKİYE'NİN ENERJİ VERİMLİLİĞİ HEDEFLERİ

Enerji verimliliği, dünyanın gündeminde. Türkiye gibi enerjisinin neredeyse dörtte üçünü ithal eden ülkelerde çok daha bilinçli adımlar atılması gerekiyor. Peki enerji verimliliğinin neresindeyiz? Türkiye'nin belirli bir hedefi var mı? Enerjinin etkin ve verimli kullanılmasının önemini ne kadar biliyoruz?

Ilerleme sürecindeki Türkiye'de sanayileşme hareketleri, yeni teknolojilere sahip olma çabaları, yaşam kalitesinin yükselmesi ve artan nüfus her yıl daha fazla enerji kullanımını gerektiriyor. Enerji arzı açısından sınırlı kaynaklara sahip Türkiye'nin enerji arz güvenliğinde, ekonomik anlamda avantajlı olması ve sürdürülebilirliği temel hedefi oluyor. Türkiye'nin bu hedefine ulaşma yolunda ise enerjisi verimli kullanımı ve enerjide tasarruf sağlanması en önemli araçlardan biri haline geliyor.

Türkiye'nin enerji tüketimi %4-5 oranında artarken elektrik tüketimi ise buna paralel olarak %7-8 oranında artıyor. Bu oranlar dünya ortalamasının yaklaşık iki katı. Türkiye'de kişi başı ortalama 1,5 ton Eşdeğer Petrol (TEP) birincil enerji tüketimi gerçekleşmekte ve bu enerjinin dörtte üçü ithal ediliyor. Bu ithalatı kişi başına oranlarsak; Türkiye'de her birey için 500 dolarlık enerji ithalatı yapıyor. Enerjide önemli ölçüde dışa bağımlı olan Türkiye'nin ekonomik koşulları dikkate alındığında, yerli enerji kaynaklarının kullanılması ve enerji verimliliğiyle dışa bağımlılığın azaltılması ülke ekonomisi için büyük önem taşıyor.

ENERJİYİ NASIL VERİMLİ KULLANABİLİRİZ?

Küreselleşmenin etkisiyle gelişmekte olan ülkelerde, nüfusla orantılı olarak enerji tüketimi gün geçtikçe artıyor. Nihai tüketim sektörleri zarfında da, bina sektörünün payı sürekli artış eğilimi gösteriyor. Binalarda enerji verimliliği denildiğinde, bireylerin yaşam standartlarından ödün vermeden enerji tasarrufu sağlanması ve enerji tüketim maliyetlerinin azaltılması anlaşılıyor.

Kapılar, pencereler, duvarlar, zemin ve çatı binanın yapı elemanlarıdır. Bunlar bina kabuğunu oluşturur ve bu elemanlardan kaynaklanacak hava kaçakları ve ısı kayıpları enerji tüketimini doğrudan etkiler. Bu nedenle hava kaçaklarının belirlenmesi ve önlenmesi, pencere ve kapıların iyileştirilmesi veya yenilenmesiyle yakıt masrafı %30 oranında azaltılabilir.

Binalarda, evlerde ve iş yerlerinde enerji verimliliğinin etkin kullanımında göz önüne alınması gerekenler şöyle sıralanıyor:

PENCERELERİN KULLANIMI:

◆ Kış aylarında güney, güneydoğu ve güneybatıya bakan perdelerinizi açık, kuzeye bakanları ise kapalı tutun.

◆ Yaz aylarında ise pencerelerden güneş ışınlarının doğrudan girmesini perde veya panjurla engelleyin.

◆ Tek cam yerine çift cam kullanın.

◆ Isıl iletkenliği düşük olan cam tiplerini tercih edin.

ISITMA SİSTEMİ KULLANIRKEN:

◆ Radyatörleri pencere altı duvarlarda, yerden ve duvardan belli bir açıklık kalacak şekilde yerleştirin ve üstlerini açık tutun.

◆ Radyatörlerin mutlaka su giriş-çıkış vanalarının sol üstten giriş-sağ alttan çıkış veya sağ üstten giriş-sol alttan çıkış şeklinde çapraz bağlanmasına ve su sızdırmadığına dikkat edin.

◆ Çamaşır makinesini kapasiteyi aşmayacak şekilde tam dolulukta çalıştırın. (Tam kapasiteyi pratik olarak, çamaşırların üzerine bastırıp, çamaşır ile tambur arasındaki boşluğun yaklaşık bir karış olmasıyla belirleyebilirsiniz.)

◆ Yıkamayı güçleştireceği için fazla deterjan koymayın.

◆ Kurutmalı çamaşır makinesi veya kurutucuların daha fazla elektrik tüketilmesine neden olduğunu akıldan çıkarmayın.

◆ Ütünüzü kullanırken; termostatı kuşak cinslerine göre en düşük düzeyde ayarlayın.

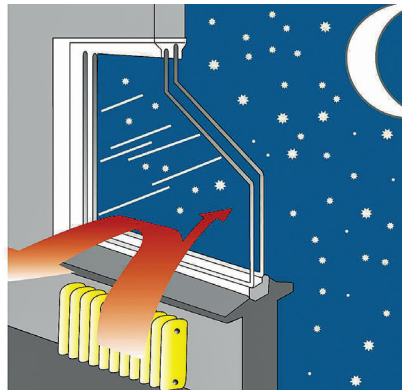
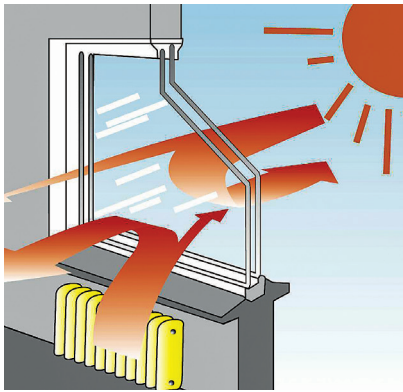
◆ Ütüleme işi bitmeden birkaç dakika önce ütünüzün fişini prizden çekin.

◆ Giyeceklerin düzgün şekilde askıya asılması ütü kullanım süresini dolayısıyla elektrik enerjisi tüketimini azaltacaktır.

◆ Kapanmayan elektrikli ev aletlerinin "gizli tüketimi" dünya elektrik tüketiminin en az %2'sine denk düşüyor.

Örneğin televizyonu stand-by (bekleme) pozisyonunda tutmadan tam olarak fişten çekerek kapattığınızda, yılda 57 kg CO₂ gazının atmosfere salımını önlemiş olursunuz.

Ekonomik ve politik gücü gün geçtikçe artan Türkiye'nin en önemli sorunlarından birini teşkil eden enerji konusunda dışa bağımlılığını azaltmaya çalışması şart ve enerji verimliliğinin artırılması bu alanda büyük önem taşıyor. Ayrıca, ulusal enerji ve enerji verimliliği stratejileri belirlenirken amaç, bir yandan yüksek büyüme değerlerini korurken, diğer yandan da yeşil ekonomiye geçiş ve bunun gerektireceği insani, teknoloji ve endüstriyel altyapının tüm paydaşların aktif şekilde katılımıyla sağlanması olmalı. Bugün atılacak kararlı ve doğru adımlar, gelecek nesiller için hayati önem taşıyan ekonomik, politik ve toplumsal dönüşüm projesinin de temelini oluşturur.

◆ Radyatörlerin arkasına ısı yalıtım levhası koyun.

◆ Kullandığınız hacmin sıcaklığı fazla ise camı açmak yerine, radyatörlerin vanasını kısın.

AYDINLATMA:

Konutlarda tüketilen toplam elektrik enerjisi içinde aydınlatmanın payı yaklaşık %20'dir. Bu sebeple aydınlatmada sağlanacak tasarruf, toplam elektrik enerjisi tüketimini önemli ölçüde azaltır.

ELEKTRİKLİ EV ALETLERİ:

◆ Buzdolabını; fırını, radyatör gibi ısı kaynaklarından uzağa yerleştirin.

◆ Güneş ışınlarından uzak tutun.

◆ Yiyecekleri sıcakken koymayın.

◆ Kapı contalarını düzenli olarak kontrol edin.

◆ Aşırı buzlanma enerji tüketimini artıracığı için buzlanmalar fazlaştığında buz çözme işlemi yapın.